

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

De Lectione librorum hæreticorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

intento præcepti (cultui divino , & vacationi Religiosæ) multum vel parum noceat omittere unam horam , vel laborare una horâ .

Supponendum 2. in materia peccati mortalis , tertiam vel quartam partem cujuscunque totius , notabilem esse , adeoque mortalem , nisi ipsum totum sit exiguum : minorem autem quartâ parte non esse notabilem , sed ex parvitate materiae fieri veniale , nisi secundum se seorsim sumpta valde notabilis sit , aut multum officiat fini intento præcepti . Pro horum clariori intelligentia pono ex Patritio nostro à n. 28. seqq. Responsiones .

De Lectione librorum hæreticorum.

167. **R**esponsio I. Perpendenda est materia lecta secundum se valde magna , vel valde parva : nam 20. folia v. g. legere , sine dubio mortale est : Titulum tantum , vel unam lineam , veniale . 2. principaliter ratio habenda est finis præcepti sub excommunicatione prohibentis lectionem librorum hæreticorum , nimirum ad cavendum periculum subversionis in fide , quod maximè timendum est in lectione librorum hæreticorum .

Unde regulariter intolerabilis est sententia Tole-
ti afferentis , unam etiam vel aliam lineam legere ,
sufficere ad incurriendam censuram , eò quod per-
fecta hæresis etiam in uno versu contineri possit .
At ad hoc recte respondet Laym. in lege , præfer-
tim pænali , spectari id , quod communiter , non
quod raro contingit : communiter autem non
injinet

imminet grave periculum ex tam modica libri hæretici lectione.

Econtra nimis laxè *Sanch. Rodriq. Sa & alii apud Dian. p. 5. tr. 5. resol. 42.* integrum paginam majoris voluminis hæretici pro parva materia à mortali & excommunicatione excusant. Placet ergo iudicium *Marchant. trib. Tom. 2. tr. 2. tit. 2. q. 2.* non esse hic attendendam materialem quantitatem penes numerum linearum, vel paginarum magnitudinem, sed morale periculum infectionis ex materia, quæ legitur, contra finem præcepti. v. g. Aperit quis librum hæreticorum, & primo statim intuitu, in primo vel altero paragrapho advertit hæresin, vel errorem contra fidem, & nihilominus pergit legere etiam paucas lineas, is omnino peccat mortaliter, & excommunicationem incurrit; quia & periculo se exposuit, & contra finem legis processit.

De retentione librorum hæreticorum.

I68. *R* E sponsio II. Etiam hic consideranda sunt mora temporis retinendo, intentio retentoris, & principaliter finis legis eam retentionem sub excommunicatione prohibentis ob idem periculum subversionis in fide: tenentia enim dat causam ruinæ. Unde primum agnoscens quis hunc librum esse hæreticum & solum parvo tempore per aliquot horas, aut unum aut alterum diem detinet cum proposito tradendi illum postea, ex partitatem materiae sine dubio excusatur à mortali & censura, & accidente aliquà rationabili causâ vel impedimento, ab omni culpâ. At verò si quis

CON-